

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1188

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 23 decembrie 2025

SUMAR

Nr.	Pagina
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
361. — Ordin al președintelui Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc pentru aprobarea Procedurii privind condițiile ce trebuie îndeplinite de către organizatorii de jocuri de noroc conform art. 15 alin. (2) lit. f ¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc	2–4
2.242. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru abrogarea Ordinului ministrului transporturilor nr. 66/2008 privind utilizarea echipamentelor, instalațiilor, utilajelor și mijloacelor tehnice de aerodrom și de protecție a navigației aeriene în desfășurarea activităților aeronautice civile	4
3.023. — Decizie a președintelui Agenției Naționale pentru Mediu și Aree Protejate privind aprobarea Planului de management integrat al ariilor naturale protejate ROSAC0045 Coridorul Jiului, ROSPA0010 Bistreț, ROSPA0023 Confluența Jiu-Dunăre și rezervațiile naturale Locul Fosilifer Drănic — 2391 și Pădurea Zăval — IV.33	5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 400 din 17 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	6–9
Decizia nr. 414 din 24 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–15

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

OFICIUL NAȚIONAL PENTRU JOCURI DE NOROC

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii privind condițiile ce trebuie îndeplinite de către organizatorii de jocuri de noroc conform art. 15 alin. (2) lit. f1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc

Având în vedere:

— art. LXIII alin. (9) din Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 298/2013 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 111/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de punere în aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 298/2013 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 și pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările ulterioare;

— art. 15 alin. (2) lit. f1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 80.246 din 17.12.2025 emis de către Direcția generală de autorizare jocuri de noroc, Direcția generală de supraveghere și control și Direcția generală de informatizare și monitorizare jocuri de noroc din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, aprobat de președintele Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc;

— art. XXXV alin. (3) din Legea nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

în temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind condițiile ce trebuie îndeplinite de către organizatorii de jocuri de noroc conform art. 15 alin. (2) lit. f1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prevederile prezentului ordin se aplică tuturor operatorilor economici care produc, dețin sau exploatează mijloace de joc tip slot-machine sau terminale de tip VLT pe teritoriul României.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc,
Vlad-Cristian Soare

PROCEDURĂ

privind condițiile ce trebuie îndeplinite de către organizatorii de jocuri de noroc conform art. 15 alin. (2) lit. f¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc

CAPITOLUL I**Dispoziții generale****ARTICOLUL 1****Scopul și obiectul procedurii**

(1) Prezenta procedură stabilește condițiile obligatorii pentru instalarea, operarea și monitorizarea sistemelor de geolocalizare utilizate la mijloacele de joc tip slot-machine pe teritoriul României și a terminalelor de tip VLT.

(2) Scopul acestor cerințe îl constituie asigurarea verificării amplasamentului mijloacelor de joc, prevenirea relocării neautorizate, precum și sprijinirea activităților de control ale Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN).

ARTICOLUL 2**Definiții**

Termenii și expresiile folosite în prezenta procedură au următoarele semnificații:

a) *sistem de geolocalizare* — orice soluție tehnică ce asigură transmiterea în mod automat și periodic a poziției geografice a mijlocului de joc, într-un perimetru de aproximativ 100 m²;

b) *log-uri* — fișiere digitale care înregistrează evenimente, acțiuni, operațiuni sau erori care au loc într-un sistem software, într-o aplicație, pe un server sau într-un dispozitiv de rețea;

c) *API REST* — set de reguli de design folosite pentru a crea servicii web scalabile, flexibile și ușor de integrat;

d) *geofencing* — tehnologie cu care se pot defini limitele punctului de lucru;

e) *în tranzit* — statusul „în tranzit” înseamnă că mijlocul de joc este în mișcare activă între punctul de plecare și destinația finală;

f) *în exploatare* — mijlocul de joc este pornit și își îndeplinește funcțiile conform cerințelor;

g) *în stocare* — starea în care mijloacele de joc sunt păstrate, depozitate și gestionate într-un spațiu dedicat în acest scop conform datelor înregistrate în registrul public al mijloacelor de joc;

h) *în mentenanță* — indică faptul că un mijloc de joc este supus unor lucrări de verificare, reparație, actualizare sau optimizare.

CAPITOLUL II**Condiții****ARTICOLUL 3****Sistemele de geolocalizare și transmiterea semnalului**

(1) Sistemele de geolocalizare trebuie să asigure:

a) poziția încadrată într-o hartă sau cu mențiunea adresei aferente poziției;

b) alerte la mișcare, în afara geofencing;

c) alerte la decuplare de la alimentare (când se decuplează bateria);

d) alerte la întreruperea comunicației.

(2) Frecvența transmiterii trebuie să fie, în funcție de starea mijloacelor de joc, următoarea:

a) în exploatare — la 6 ore;

b) în stocare — la 24 de ore;

c) în tranzit — trebuie transmis semnalul o dată la minimum 12 ore;

d) în mentenanță — la 12 ore.

ARTICOLUL 4**Aplicația**

Aplicația pentru datele transmise trebuie să asigure:

a) acces prin autentificare;

b) jurnal de audit (log) al modificărilor;

c) arhivare log-uri pentru minimum 12 luni;

d) exportul lunar al rapoartelor în vederea posibilității efectuării unui audit;

e) comunicare prin API REST pentru furnizarea de date la ONJN sau un alt fel de API pentru integrarea cu viitorul sistem informatic al ONJN;

f) generarea și transmiterea de alerte prin intermediul unei adrese de e-mail dedicate pentru următoarele evenimente:

— la mișcare, în afara geofencing;

— la decuplare de la alimentare (când se decuplează bateria);

— la întreruperea comunicației;

Alerta va fi sub forma unui document text (.txt) care să conțină „identificatorul” mijlocului de joc, data și ora evenimentului;

g) generarea de rapoarte ale ultimelor coordonate înainte de întreruperea semnalului eventual pentru trecerea în starea în tranzit, dacă nu există posibilitatea de a transmite semnal din această stare;

h) transmiterea de rapoarte periodice lunare în format .xlsx, dashboard-uri cu ultima stare a fiecărui dispozitiv și care să poată fi exportate.

CAPITOLUL III**Îndeplinirea condițiilor****ARTICOLUL 5****Documente**

La data depunerii solicitărilor privind obținerea autorizațiilor de exploatare a mijloacelor de joc tip slot-machine, organizatorii de jocuri de noroc vor depune:

a) dovada instalării și funcționalității dispozitivelor — model declarație operator economic — prevăzută în anexa care parte integrantă din prezenta procedură;

b) descrierea modalității de acces și transmiterea procedurii și a credențialelor la momentul autorizării.

CAPITOLUL IV**Asigurarea trasabilității mijlocului de joc****ARTICOLUL 6**

Obligația organizatorilor de jocuri de noroc și operatorilor economici licențiați clasa a II-a, ce desfășoară activități conexe jocurilor de noroc, de a completa/actualiza în Registrul public

(1) Organizatorii de jocuri de noroc au obligația de a actualiza statusul mijloacelor de joc în Registrul public în 24 de ore de la data ședinței în care Comitetul de supraveghere a aprobat acordarea autorizațiilor de exploatare sau avizul pentru schimbarea spațiului de exploatare a mijloacelor de joc tip slot-machine.

(2) Operatorii economici care vând, cumpără, închiriază, scot din funcțiune mijloacele de joc sau le restituie proprietarului, precum și Compania Națională „Loteria Română” au obligația de a actualiza statusul mijloacelor de joc în Registrul public în 24 de ore de la data înregistrării notificării la registratura generală a Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc.

(3) Organizatorii de jocuri de noroc și operatorii economici licențiați clasa a II-a care desfășoară activități conexe jocurilor de noroc vor opera modificările/actualizările mijloacelor de joc în Registrul public, menționând la rubrica „Note” numărul și data adresei/notificării depuse la registratura ONJN privind solicitările de acordare a autorizațiilor, a avizului pentru schimbarea spațiului de exploatare, scoaterea din funcțiune, vânzarea, cumpărarea, închirierea mijloacelor de joc.

*ANEXĂ
la procedură*

DECLARAȚIE
privind îndeplinirea condițiilor de către organizatorii de jocuri de noroc
conform art. 15 alin. (2) lit. f1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009
privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc

Subsemnatul/Subsemnata,, identificat(ă) prin, în calitate de reprezentant/
împuternicit al, declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal privind falsul
(denumirea societății)

în declarații, faptul că societatea îndeplinește condițiile prevăzute la art. 15 alin. (2) lit. f1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările și completările ulterioare, respectiv sistemul de geolocalizare al mijloacelor de joc tip slot-machine este instalat și funcțional.

Data:
.....

Operator economic,
.....

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN
pentru abrogarea Ordinului ministrului transporturilor
nr. 66/2008 privind utilizarea echipamentelor, instalațiilor,
utilajelor și mijloacelor tehnice de aerodrom
și de protecție a navigației aeriene
în desfășurarea activităților aeronautice civile

În temeiul prevederilor art. 4 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite următorul ordin:

Art. 1. — Se abrogă Ordinul ministrului transporturilor nr. 66/2008 privind utilizarea echipamentelor, instalațiilor, utilajelor și mijloacelor tehnice de aerodrom și de protecție a navigației aeriene în desfășurarea activităților aeronautice civile, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 29 ianuarie 2008.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Ciprian-Constantin Șerban

București, 16 decembrie 2025.
Nr. 2.242.

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU MEDIU ȘI ARII PROTEJATE

DECIZIE**privind aprobarea Planului de management integrat
al ariilor naturale protejate ROSAC0045 Coridorul Jiului,
ROSPA0010 Bistreț, ROSPA0023 Confluența Jiu-Dunăre
și rezervațiile naturale Locul Fosilifer Drănic — 2391
și Pădurea Zăval — IV.33**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 23 din 4.11.2025 al Direcției generale arii naturale, biodiversitate și conservarea naturii, Serviciul arii naturale protejate și emitere avize,

ținând cont de Decizia etapei de încadrare nr. 44 din 4.07.2023, emisă de către Agenția pentru Protecția Mediului Iași, reconfirmată prin Adresa nr. 4.118 din 6.08.2025, emisă de către Direcția Județeană pentru Mediu Iași,

în temeiul prevederilor art. 2 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 311/2025 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Mediu și Arii Protejate, precum și ale art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Mediu și Arii Protejate emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management integrat al ariilor naturale protejate ROSAC0045 Coridorul Jiului, ROSPA0010 Bistreț, ROSPA0023 Confluența Jiu-Dunăre și rezervațiile naturale Locul Fosilifer Drănic — 2391 și Pădurea Zăval — IV.33, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale pentru Mediu și Arii Protejate,
Raluca Giorgiana Dumitrescu

București, 4 noiembrie 2025.

Nr. 3.023.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1188 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 400

din 17 noiembrie 2025

Dosar nr. 1.123/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tircă	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Mihai Andrei Negoescu-Gândac	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristinel Grosu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristina Ardeleanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andra Monica Asănică	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.123/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 535/99/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind formulat un punct de vedere de către apelanta-reclamantă.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin încheierea din 25 februarie 2025, în Dosarul nr. 535/99/2022, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.535 din Codul civil cu referire la art. 2.532 pct. 3 din Codul civil, prin raportare la Decizia nr. 19 din 3 iunie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 24 octombrie 2019, în limitele prevăzute de art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cauza de suspendare a cursului prescripției dreptului material la acțiune poate fi invocată ca mijloc de apărare direct prin cererea de apel formulată?

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 26 mai 2025 cu nr. 1.123/1/2025, termenul de judecată fiind stabilit pentru data de 17 noiembrie 2025.

II. Dispozițiile legale ce fac obiectul sesizării

9. Codul civil:

Art. 2.532. — Cazurile generale de suspendare a prescripției
„Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă: (...)”

3. *Între orice persoană care, în temeiul legii, al unei hotărâri judecătorești sau al unui act juridic, administrează bunurile altora și cei ale căror bunuri sunt astfel administrate, cât timp administrarea nu a încetat și socotelile nu au fost date și aprobate; (...).”*

Art. 2.535. — Beneficiul suspendării prescripției

„Suspendarea prescripției poate fi invocată numai de către partea care a fost împiedicată să facă acte de întrerupere, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.”

10. Codul de procedură civilă:

Art. 478. — Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a supus judecății la prima instanță

„(1) Prin apel nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața primei instanțe.

(2) *Părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri. (...)”.*

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași a solicitat obligarea pârâtului la plata sumei de 2.000 de lei cu titlu de prejudiciu. Ulterior, a formulat o cerere completatoare a acțiunii, prin care a solicitat obligarea pârâtului la plata sumei de 3.300,68 lei cu titlu de prejudiciu creat prin utilizarea fără drept a autovehiculului instituției reclamante în interes personal.

12. În motivare, reclamanta a arătat că, prin raportul de control întocmit la 19 ianuarie 2021 de Consiliul Județean Iași, s-au constatat o serie de nereguli în activitatea unor foști salariați printre care și fostul director — pârâtul din cauza de față —, respectiv că, până în septembrie 2020, a existat o practică la nivelul instituției în ceea ce privește modul de folosire a autoturismelor din dotarea Direcției Județene de Pază și Protecție Iași, acestea fiind folosite în permanență, nu numai în timpul serviciului, de către utilizatori. Raportul de control a analizat perioada ianuarie 2018-decembrie 2020, constatând că pârâtul a efectuat un număr de 7.252,2 km în interes personal, utilizând 628,69 litri de combustibil, creând instituției un prejudiciu în valoare de 3.300,68 lei.

13. Prin Sentința nr. 1.442 din 11 septembrie 2023, Tribunalul Iași a admis în parte acțiunea, așa cum a fost completată, formulată de reclamanta Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași și a obligat pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 2.000 de lei reprezentând prejudiciu, cu dobânda legală. A admis excepția prescripției dreptului la acțiune pentru perioada 21.11.2018-25.01.2019, excepție invocată de către pârât în capătul de cerere privind obligarea pârâtului la plata sumei de 3.300,68 lei, reprezentând prejudiciu pentru utilizarea în interes personal a autoturismului de serviciu. A respins în rest acest capăt de cerere.

14. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut, în ceea ce privește cererea completatoare, prin care reclamanta a solicitat obligarea pârâtului la plata sumei de 3.300,68 lei cu titlu de prejudiciu creat prin utilizarea fără drept a autovehiculului Direcției Județene de Pază și Protecție Iași în interes personal, că perioada de utilizare a autoturismului, indicată în Raportul de control nr. xxxx/19.01.2021 al Consiliului Județean Iași — Biroul de Control și Îndrumare a fost ianuarie 2018-iunie 2019.

15. A arătat că solicitarea reclamantei de obligare a pârâtului la restituirea sumei de 3.300,68 lei cu titlu de prejudiciu creat prin utilizarea fără drept a autovehiculului Direcției Județene de Pază și Protecție Iași în interes personal, în perioada ianuarie 2018-iunie 2019, este prescrisă în ceea ce privește perioada anterioară datei de 4 februarie 2019, adică cu trei ani anterior datei introducerii acțiunii — 4 februarie 2022, neputându-se reține că în cauză a intervenit un caz de întrerupere a termenului de prescripție.

16. Împotriva acestei sentințe au declarat apel ambele părți.

17. Prin apelul declarat de reclamanta Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași se critică soluția instanței de fond privind admiterea excepției prescripției dreptului la acțiune pentru perioada 21.11.2018-25.01.2019.

18. La rândul său, pârâtul a criticat sentința primei instanțe în ce privește obligarea sa la plata prejudiciului, apreciind că reclamanta este răspunzătoare pentru prejudiciul creat în patrimoniul ei.

IV. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Apelanta-reclamantă Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași a apreciat că dispozițiile Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 62/2024 nu pot sta ca temei al sesizării, pornind de la obiectul cauzei care vizează răspunderea patrimonială a fostului salariat, ca urmare a prejudicierii patrimoniului angajatorului printr-o faptă personală delictuală a fostului salariat, fiind incidente normele Legii nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*) din art. 254, însă dacă instanța apreciază necesar, nu se opune sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

20. Apelantul-pârât nu a formulat un punct de vedere.

21. După comunicarea raportului întocmit în cauză, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, a fost formulat un punct de vedere de către apelanta-reclamantă prin care a achiesat la concluziile din raport privind inadmisibilitatea sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în raport cu temeiul juridic al sesizării și obiectul cauzei.

V. Punctul de vedere al instanței de trimitere asupra sesizării

22. Completul de judecată care a formulat sesizarea a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, reținând că prezenta cauză este în curs de judecată în calea de atac a apelului formulat împotriva sentinței prin care instanța de fond a admis în parte acțiunea reclamantei Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași în contradictoriu cu pârâtul fost angajat. A admis excepția prescripției dreptului material la acțiune pentru perioada 21.11.2018-25.01.2019, excepție invocată de pârât în capătul de cerere privind obligarea la plata sumei de 3.300,68 lei reprezentând prejudiciu pentru utilizarea în interes personal a autoturismului de serviciu.

23. Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași este un serviciu public de interes județean cu personalitate juridică, finanțat integral din venituri proprii, înființată prin hotărâre a Consiliului Județean Iași, iar pârâtul a îndeplinit funcția de director al instituției. Acțiunea formulată urmărește atragerea răspunderii patrimoniale a fostului salariat, în baza dispozițiilor art. 254 din Codul muncii, pentru prejudiciul constat în urma controlului efectuat de Biroul de Control și Îndrumare la unitățile din subordinea Consiliului Județean Iași.

24. Litigiul dedus judecătii este un litigiu privind raportul de muncă al personalului plătit din fonduri publice, în dispută fiind angajarea răspunderii salariatului pentru prejudiciul produs patrimoniului angajatorului, intrând astfel în domeniul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, conturat prin dispozițiile art. 1 alin. (1) și (3) din acest act normativ, care se referă la procese privind raporturile de muncă și de serviciu ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

25. Soluționarea apelului, având în vedere soluția și considerentele hotărârii primei instanțe asupra excepției prescripției dreptului material la acțiune și motivele căii de atac exercitate în cauză, depinde de dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

26. Prin Decizia nr. 19 din 3 iunie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a statuat că momentul nașterii dreptului la acțiune în răspundere patrimonială, în aplicarea dispozițiilor art. 211 lit. c) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 62/2011*), este reprezentat de data producerii pagubei, norma având caracter derogatoriu în raport cu dreptul comun.

27. Dispozițiile art. 2.535 din Codul civil prevăd că suspendarea prescripției poate fi invocată numai de către partea care a fost împiedicată să facă acte de întrerupere, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

28. Dispozițiile Codului civil ce conturează regimul juridic al prescripției prevăd că prescripția nu operează deplin drept, aceasta putând fi invocată exclusiv de partea interesată *in limine litis*, iar nu și de către organul de jurisdicție.

29. Dacă în privința excepției prescripției legea stabilește momentul procesual până la care cel în interesul căruia curge prescripția o poate invoca, în ceea ce privește suspendarea, art. 2.535 din Codul civil nu instituie un regim particular de exercitare.

30. Prin Decizia nr. 9 din 30 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 25 iunie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și, în consecință, a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 470, art. 478 alin. (2) și ale art. 479 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prin raportare la art. 254 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în noțiunea de probe noi ce pot fi propuse și încuviințate în faza apelului se includ atât probele propuse în fața primei instanțe prin cererea de chemare în judecată sau întâmpinare, cât și acelea care nu au fost propuse în fața primei instanțe sau au fost propuse tardiv, iar în privința lor prima instanță de fond a constatat decăderea.”

31. Aspectul dezlegat de instanța supremă a vizat admisibilitatea invocării și administrării în apel a probelor noi, la paragraful 64 al deciziei sus-menționate subliniindu-se: „Apelantul poate invoca prin cererea de apel inclusiv aspecte de fapt noi, în măsura în care prin acestea se încadrează în cadrul procesual stabilit la prima instanță, or, invocarea unor astfel de motive nu ar putea fi eficientă dacă apelantul nu ar putea să le și dovedească (...)”.

32. În prezentul litigiu chestiunea supusă dezlegării vizează admisibilitatea invocării unei împrejurări de natură a modifica cursul prescripției — cauză de suspendare, ca mijloc de apărare, pentru prima dată în apel, având în vedere, pe de o parte, caracterul de ordine privată al prescripției și, pe de altă parte, caracterul devolutiv al căii de atac a apelului.

33. S-a reținut a fi îndeplinită și condiția nestatuării instanței supreme asupra chestiunii sau problemei de drept printr-o altă hotărâre prealabilă anterioară sau printr-o decizie pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii.

34. Opinia asupra chestiunii de drept a completului de judecată al instanței de trimitere investit cu judecarea în apel a cauzei este că caracterul devolutiv *ex lege* al apelului, în baza căruia instanței de apel îi revine obligația stabilirii situației de fapt reale în raport cu normele legale aplicabile raportului juridic litigios dedus judecării, respectiv de a realiza, în limitele sesizării, o nouă judecată de fond, este reflexia dreptului părților la un proces echitabil, în cadrul căruia pretențiile părților să fie efectiv ascultate.

35. Prescriptibilitatea constituie o componentă a principiului securității raporturilor juridice, dar termenele de prescripție nu trebuie să fie aplicate într-o manieră rigidă care ar putea nega accesul la justiție, fiind necesar să fie compatibile cu dreptul la un proces echitabil prevăzut de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

36. Soluționarea excepției prescripției invocate în termenul legal la instanța de fond impune stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul, dar și incidența cauzelor de suspendare ori de întrerupere, în scopul determinării momentului împlinirii termenului de prescripție. Caracterele juridice ale cauzelor de suspendare, așa cum sunt reținute unanim în doctrină, sunt caracterul legal, caracterul limitativ și producerea efectelor de drept. Or, invocarea, în apărare, a excepției prescripției impune analiza ansamblului regulilor legale incidente cu privire la termenul și cursul prescripției. Dacă în privința invocării excepției prescripției art. 2.513 din Codul civil prevede că aceasta poate fi invocată cel mai târziu la primul termen la care părțile sunt legal citate, regim de invocare derogatoriu de la regimul general de invocare a excepțiilor relative instituit de dispozițiile Codului de procedură civilă, în privința suspendării, art. 2.535 din Codul civil prevede doar titularul care se poate prevala de cauza de suspendare, fără a institui un termen până la care poate fi invocată. În lipsa instituirii

unui termen până la care partea adversă să invoce apărările față de excepția prescripției, aceasta ar putea fi invocată prin motivele de apel, în baza dispozițiilor art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, fiind circumscrisă unei categorii mai largi a mijloacelor de apărare.

37. Cu toate acestea, dispozițiile Codului civil instituie caracterul de ordine privată a excepției prescripției dreptului material la acțiune, care nu mai operează deplin drept, iar organul de jurisdicție competent nu poate aplica prescripția din oficiu.

38. Suspendarea prescripției reprezintă o cauză de drept ce acționează asupra modului de curgere a termenului de sesizare a instanței. Potrivit dispozițiilor art. 2.535 din Codul civil, suspendarea prescripției poate fi invocată numai de către partea care a fost împiedicată să facă acte de întrerupere, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel. Fiind o apărare de ordine privată, aceasta trebuie formulată în combaterea excepției, în fața instanței de fond, înainte de închiderea dezbaterilor, pentru a fi respectate principiile contradictorialității și echității procedurale. În condițiile în care debitorul este ținut de termenul în care excepția de ordine privată poate fi invocată, impunerea aceluiași regim procesual creditorului apare ca rațională, creditorul trebuind să invoce cauza de suspendare fie direct prin acțiune, fie prin răspunsul la întâmpinare sau cel mai târziu la primul termen de judecată după invocarea excepției, în etapa cercetării procesului și înainte de a se pune concluzii pe fond.

39. În apel, dispozițiile art. 478 alin. (4) din Codul de procedură civilă stabilesc regula potrivit căreia părțile pot să expliciteze pretențiile care au fost cuprinse implicit în cererile sau apărările adresate primei instanțe. În condițiile în care cauza de suspendare nu a fost dezvoltată nici în apărările de fapt, nici în apărările de drept, invocarea acesteia direct în calea de atac are valoare de invocare a unei cauze juridice noi, care nu a făcut obiectul jurisdicției fondului.

40. Regula *tantum devolutum quantum iudicatum* nu permite modificarea în faza apelului a elementelor pe care prima instanță le-a avut în vedere la pronunțarea hotărârii.

VI. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

41. Față de conținutul sesizării adresate instanței supreme s-a apreciat că nu este necesară consultarea instanțelor judecătorești pentru comunicarea practicii judiciare.

VII. Raportul asupra chestiunii de drept

42. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, nefiind întrunite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

43. Temeiul sesizării îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

44. Domeniul de aplicare a acestui act normativ este conturat prin dispozițiile art. 1 care prevede că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea, recalcularea, revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1), indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

45. În materia enunțată se instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sens în care art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 prevede că „*Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată*”.

46. Aceste prevederi legale se aplică cu prioritate în raport cu dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa însă, în mod corespunzător, cu prevederile dreptului comun, respectiv ale Codului de procedură civilă, astfel cum în mod expres prevede și art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, conform căruia: „*Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie*.”

47. În acest context normativ, procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) existența unei cauze în curs de judecată în primă instanță sau în calea de atac;
- b) cauza să facă parte din categoria celor prevăzute limitativ la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;
- c) existența unei chestiuni de drept, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu;
- d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- e) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

48. Procedând la analiza admisibilității sesizării, se constată că nu sunt îndeplinite toate condițiile anterior expuse instituite de legiuitor pentru atingerea scopului acestui mecanism juridic special de prevenire a jurisprudenței neunitare la nivelul instanțelor naționale.

49. Astfel, se reține, prioritar, că litigiul în care a fost declanșat prezentul mecanism al pronunțării unei hotărâri prealabile nu face parte dintre cele limitativ prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

50. În speță, sesizarea privește un litigiu având ca obiect o acțiune în răspundere patrimonială prin care s-a solicitat obligarea pârâtului, fost angajat ca director al reclamantei Direcția Județeană de Pază și Protecție Iași, la plata prejudiciului creat prin utilizarea fără drept a autovehiculului aparținând reclamantei, în interes personal.

51. Prin urmare, pretențiile deduse judecării, întemeiate pe dispozițiile art. 254 din Codul muncii și art. 1.350 din Codul civil, nu au nicio legătură cu componenta salarială în sensul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

52. Or, potrivit art. 1 coroborat cu paragraful 4 din preambulul acestei ordonanțe de urgență, actul normativ a avut în vedere doar procesele privitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, precum și litigii referitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie și a altor prestații de asigurări sociale ale acestui personal.

53. În aceste condiții, este irelevant din perspectiva stabilirii admisibilității sesizării de față faptul că litigiul vizează raporturile de serviciu ale pârâtului, iar acesta din urmă face parte din categoria personalului plătit din fonduri publice, nefiind îndeplinită cerința ca litigiul dedus spre judecată instanței de trimitere să se circumscrie acestui domeniu specific de reglementare anterior evocat, respectiv, în speță, să privească stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 41 din 16 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 din 21 octombrie 2024, și Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 43 din 16 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1106 din 5 noiembrie 2024).

54. Pentru argumentele expuse se reține că nu este îndeplinită cerința existenței unei cauze vizând drepturi salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice sau privind prestații de asigurări sociale, aflată în curs de judecată, astfel că, nefiind întrunite toate condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea este inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 535/99/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.535 din Codul civil cu referire la art. 2.532 pct. 3 din Codul civil, prin raportare la Decizia nr. 19 din 3 iunie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 24 octombrie 2019, în limitele prevăzute de art. 478 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cauza de suspendare a cursului prescripției dreptului material la acțiune poate fi invocată ca mijloc de apărare direct prin cererea de apel formulată?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 noiembrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 414

din 24 noiembrie 2025

Dosar nr. 1.536/1/2025

Lia Savonea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina-Elena Vladu-Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilian-Constantin Meiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Simona Elena Cîmaru	— judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu	— judecător la Secția penală
Mircea Mugurel Șelea	— judecător la Secția penală
Adrian Glugă	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Lia Savonea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena-Mădălina Ivănescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.342/111/CA/2024-R.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, iar părțile nu au depus puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept; au fost depuse opinii ale specialiștilor (Institutul Național al Magistraturii și Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Centrul de cercetări în științe penale) și concluzii formulate de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor

chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Prin Încheierea din 13 iunie 2025, pronunțată în Dosarul nr. 3.342/111/CA/2024-R, Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Înțelesul noțiunii de «cercetat» la care face referire art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul dacă această noțiune se referă atât la desfășurarea urmăririi penale *in rem*, cât și la desfășurarea urmăririi penale *in personam* sau doar la desfășurarea urmăririi penale *in personam*”.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 15 iulie 2025 cu nr. 1.536/1/2025, termenul de judecată fiind stabilit la 24 noiembrie 2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2006, forma în vigoare la 15.03.2022 — data obținerii permisului de conducere (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 — forma în vigoare la 15.03.2022)

„Art. 114. — (1) Anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română se dispune în următoarele cazuri: (...)

f) permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice, atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă. (...)”

10. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, forma în vigoare la 28.07.2024 — data anulării permisului de conducere (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 — forma în vigoare la 28.07.2024)

„Art. 114. — (1) Anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română se dispune în următoarele cazuri: (...)

f) permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 334, art. 335 alin. (1) și (2), art. 336, 336¹, 337, art. 338 alin. (1) și art. 339 alin. (2)-(4) din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru săvârșirea unei infracțiuni care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație, atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă. (...)”

11. *Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare* (Codul de procedură penală)

„Începerea urmăririi penale

Art. 305. — (1) Când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește, chiar dacă autorul este indicat sau cunoscut.

(2) Începerea urmăririi penale și, respectiv, continuarea efectuării urmăririi penale se dispun prin ordonanță care cuprinde, după caz, mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2) lit. a)-c) și g).

(3) Atunci când există probe din care să rezulte bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1), organul de urmărire penală dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta, care dobândește calitatea de suspect. Măsura dispusă de organul de cercetare penală se supune, în termen de 3 zile, confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală, organul de cercetare penală fiind obligat să prezinte acestuia și dosarul cauzei. (...)”

„Aducerea la cunoștință a calității de suspect

Art. 307. — Persoanei care a dobândit calitatea de suspect i se aduc la cunoștință, înainte de prima sa audiere, această calitate, fapta pentru care este suspectată, încadrarea juridică a acesteia, drepturile procesuale prevăzute la art. 83, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.”

„Dreptul la apărare

Art. 10. — (...) (3) Suspectul are dreptul de a fi informat de îndată și înainte de a fi ascultat despre fapta pentru care se efectuează urmărirea penală și încadrarea juridică a acesteia. Inculpatul are dreptul de a fi informat de îndată despre fapta pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală împotriva lui și încadrarea juridică a acesteia.

(4) Înainte de a fi ascultați, suspectului și inculpatului trebuie să li se pună în vedere că au dreptul de a nu face nicio declarație.

(5) Organele judiciare au obligația de a asigura exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare de către părți și subiecți procesuali principali în tot cursul procesului penal. (...)”

III. **Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia a fost invocată chestiunea de drept**

12. Prin *Cererea de chemare în judecată* înregistrată pe rolul Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal la 11.09.2024, reclamantul AB a solicitat, în contradictoriu cu pârâțul Inspectoratul de Poliție Județean Bihor — Serviciul rutier (*IPJ Bihor — SR*), anularea în totalitate a Dispoziției nr. aaaaa/28.07.2024 emise de șeful Serviciului Rutier Bihor (*Dispoziția din 28.07.2024*), cu consecința obligării pârâțului la restituirea permisului de conducere titularului AB.

13. În motivare, reclamantul a arătat că la 8.07.2020 a săvârșit fapta de a conduce pe drumurile publice un autoturism fără a deține permis de conducere, faptă prevăzută și pedepsită de art. 335 alin. (1) din Codul penal.

14. Ca urmare a acestei fapte s-a constituit Dosarul penal nr. 508/P/2021 în care reclamantul nu a avut nicio calitate procesuală până la 28.09.2022, când a dobândit calitatea de suspect, prin ordonanța de continuare a urmăririi penale. Reclamantul a fost condamnat pentru fapta comisă prin Sentința penală nr. 26 din 28 martie 2024, pronunțată în Dosarul penal nr. 3.309/177/2022 de către Judecătoria Aleșd, definitivă prin Decizia penală nr. 446 din 11 iulie 2024, pronunțată de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori în cadrul aceluiași dosar.

15. Între timp, reclamantul a urmat cursurile școlii de șoferi și, la 15.03.2022 (înainte de a deveni suspect în dosarul penal), a obținut permisul de conducere.

16. Prin Dispoziția din 28.07.2024, permisul de conducere obținut de către reclamant, potrivit celor anterior menționate, a fost anulat în temeiul art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

17. Reclamantul a invocat nelegalitatea sancțiunii anulării permisului de conducere, argumentând, în esență, că sancțiunea menționată nu este prevăzută de lege și duce la pierderea unui drept dobândit în mod legal, întrucât, deși la data dobândirii permisului de conducere nu avea nicio calitate „penală”, prin dispoziția contestată s-a dispus anularea acestuia.

18. În drept, cererea a fost întemeiată pe prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2022 și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 554/2004*).

19. Pârâțul IPJ Bihor — SR a depus *întâmpinare* și note de ședință, prin care a solicitat respingerea cererii de anulare a Dispoziției din 28.07.2024.

20. În motivare, pârâțul a arătat că reclamantul a obținut permisul de conducere pe perioada cercetării/judecării în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul siguranței pe drumurile publice, fiind condamnat printr-o sentință penală rămasă definitivă pentru acea infracțiune. A fost invocată, totodată, Decizia Curții Constituționale nr. 891 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 1 martie 2021.

21. În drept, pârâțul a invocat dispozițiile art. 205 din Codul de procedură civilă, *Legea nr. 554/2004* și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 [art. 114 alin. (1) lit. f)].

22. Prin *Sentința civilă nr. 132 din 13 februarie 2025*, Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul AB, în contradictoriu cu pârâțul IPJ Bihor — SR.

23. În considerente, prima instanță a reținut că sintagma „cercetat sau judecat” din cuprinsul art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 trebuie interpretată în sensul că se referă la întreaga activitate desfășurată de organele judiciare începând cu momentul sesizării acestora cu privire la săvârșirea faptelor penale. O interpretare restrictivă în sensul că cercetarea ar începe doar din momentul dobândirii calității de suspect sau inculpat ar conduce la eludarea scopului urmărit de legiuitor prin instituirea acestei măsuri tehnico-administrative, și anume protejarea siguranței circulației pe drumurile publice și prevenirea săvârșirii de noi fapte de același tip.

24. Împotriva Sentinței civile nr. 132 din 13 februarie 2025 a Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a declarat *recurs* reclamantul AB, solicitând: în principal, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, iar, în subsidiar, admiterea recursului și casarea sentinței recurate, cu consecința rejudecării cauzei și admiterii cererii de chemare în judecată.

25. În motivare, recurentul-reclamant a arătat că prima instanță a aplicat o dispoziție legală inexistentă, iar sintagma „cercetat sau judecat” din cuprinsul textului normativ trebuie interpretată în coroborare cu dispozițiile legale ce au la bază emiterea sentinței penale de condamnare, respectiv dobândirea calității de persoană cercetată sau judecată, în caz contrar s-ar ajunge în situația unor abuzuri.

26. A solicitat instanței de recurs să constate că nu a fost nici cercetat și nici judecat la momentul obținerii permisului de conducere.

27. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 teza a II-a din Codul de procedură civilă.

28. Intimatul-pârât IPJ Bihor — SR a formulat *întâmpinare la recursul* sus-menționat, prin care a solicitat respingerea acestei căi de atac ca nefondată, arătând, în esență, că nu au fost încălcate principiul legalității pedepsei sau normele de drept contravenționale, întrucât măsura anulării permisului de conducere nu este o sancțiune penală sau contravențională.

29. În drept, au fost invocate dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și ale Codului de procedură civilă.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

30. Prin Încheierea de ședință din 13 iunie 2025, instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, respectiv:

a) există o cauză aflată în curs de judecată în fața instanței de recurs, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

b) litigiul s-a născut după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, acțiunea fiind înregistrată la 11.09.2024;

c) chestiunea de drept ce necesită a fi lămurită ridică dificultăți de interpretare a dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 cu referire la sintagma „cercetat” din cuprinsul normei, deoarece norma este lapidară și susceptibilă de interpretări contrare. Chestiunea de drept este una reală, veritabilă, susceptibilă de a da naștere unor interpretări diferite și controversate, deoarece se poate argumenta că o persoană este cercetată penal abia din momentul în care i se aduce la cunoștință dobândirea calității de suspect. O interpretare opusă a dispoziției legale este în sensul că noțiunea de „cercetat” include toate etapele urmăririi penale, inclusiv urmărirea penală *in rem*;

d) de lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât modalitatea de interpretare și aplicare a legii reprezintă singurul motiv de recurs. Având în vedere starea de fapt expusă, este criticată interpretarea dată art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 de către prima instanță, în sensul că sintagma „cercetat sau judecat” se referă la întreaga activitate desfășurată de organele judiciare începând cu momentul sesizării acestora cu privire la săvârșirea faptelor penale;

e) chestiunea de drept este relativ nouă, art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 a fost introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2007*), suferind modificări ulterioare. Noțiunea de „cercetat” a rămas neschimbată în toate formele legii, însă nu a fost identificată jurisprudență a instanțelor naționale în interpretarea și aplicarea textului legal;

f) în urma consultării jurisprudenței instanței supreme s-a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra acestei probleme de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o hotărâre pronunțată în recurs în interesul legii;

g) conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

31. Punctul de vedere al recurentului-reclamant este în sensul că sintagma „cercetat sau judecat” din cuprinsul art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 trebuie interpretată în coroborare cu dispozițiile

legale ce au la bază emiterea sentinței penale de condamnare, respectiv dobândirea calității de persoană cercetată sau judecată.

32. Intimatul-pârât nu și-a exprimat un punct de vedere asupra admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunii de drept în discuție și nici asupra fondului acesteia din urmă.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

33. Instanța de trimitere realizează o analiză a caracterului dificil al chestiunii de drept supuse dezlegării, precum și a posibilelor variante de interpretare a normelor legale, însă fără a exprima un punct de vedere propriu cu privire la problema în discuție.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

34. Ca urmare a consultării instanțelor de judecată a fost comunicată o hotărâre definitivă, prin care s-a reținut că cercetările în ceea ce îl privește pe reclamant au început la data la care a fost depistat conducând autoturismul fără permis de conducere (17.01.2023), iar art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu impunea cerința ca persoana cercetată în cadrul procesului penal să fi dobândit calitatea de suspect sau de inculpat, în condițiile Codului de procedură penală, ci doar ca aceasta să fie cercetată într-un proces penal.

35. Din punctele de vedere teoretice transmise de către instanțele consultate au rezultat două opinii.

36. Într-o *primă opinie* s-a apreciat că prin noțiunea de „cercetat” la care face referire art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se înțelege situația în care urmărirea penală se desfășoară *in rem*, în condițiile în care dispozițiile legale în discuție nu impun condiția ca persoana căreia i se anulează permisul de conducere să fi dobândit, la momentul obținerii permisului, calitatea de „suspect” sau de „inculpat”, în condițiile Codului de procedură penală.

37. Într-o *altă opinie teoretică, majoritară*, s-a apreciat că prin noțiunea de „cercetat” la care face referire art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se înțelege situația în care urmărirea penală se desfășoară *in personam*, respectiv din momentul în care s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale, iar făptuitorul dobândește calitatea de suspect, conform art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală. Deși etapa *in rem* face parte din urmărirea penală, aceasta nu implică o cercetare directă a unei persoane, ci doar a faptei, astfel încât includerea ei în noțiunea de „cercetat” ar fi nejustificată și disproporționată.

38. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat faptul că, la nivelul Secției Judiciare — Serviciul Judiciar Civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

39. Dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au făcut obiectul controlului de constituționalitate, fiind pronunțate de către Curtea Constituțională *deciziile nr. 374 din 3 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 5 octombrie 2021, *nr. 891 din 15 decembrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 1 martie 2021 și *nr. 141 din 10 martie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 24 mai 2016, prin care au fost respinse, ca neîntemeiate, și, respectiv, ca inadmisibilă, excepțiile invocate și prin care s-a constatat că prevederile art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

40. În mecanismele de unificare a practicii judiciare de la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost identificată jurisprudență relevantă cu privire la problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări.

X. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

41. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) a fost identificată o hotărâre relevantă cu privire la problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, respectiv:

— *Hotărârea din 21 septembrie 2006*, pronunțată în Cauza *Maszni împotriva României* (Cererea nr. 59.892/00), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 585 din 24 august 2007, prin care CEDO a stabilit că nu a fost încălcat art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Protocolul nr. 7*) în privința plângerii referitoare la soluțiile instanțelor naționale privind anularea permisului de conducere al reclamantului, ca urmare a condamnării acestuia pentru o infracțiune în legătură cu circulația rutieră (considerentele 66-69).

XI. Opiniile specialiștilor

42. În conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (11) raportate la cele ale art. 516 alin. (6) din Codul de procedură civilă, au fost solicitate opiniile mai multor specialiști asupra chestiunii de drept supuse examinării.

43. Au fost transmise puncte de vedere de către Institutul Național al Magistraturii, Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara — Centrul de cercetări în științe penale și Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

44. Potrivit *opinie comunicate de Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara — Centrul de cercetări în științe penale*, chestiunea în discuție nu ridică nicio problemă de interpretare veritabilă, în contextul în care persoana cercetată nu poate fi, nici strict legal și nici prin interpretare, o persoană față de care s-a început urmărirea penală *in rem*; nicio consecință juridică nu poate deriva dintr-o calitate neoficială pe care legea de procedură nu o prevede.

45. Conform *punctului de vedere comunicat de Institutul Național al Magistraturii*, noțiunea de „cercetat” la care face referire art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 se referă doar la desfășurarea urmării penale *in personam*.

46. În susținerea acestei opinii s-a arătat că, pentru ca titularul permisului de conducere să fie persoană „cercetată”, în sensul art. 114 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, este necesar ca acesta să fi dobândit o calitate procesuală în cadrul cercetărilor penale. La aceeași concluzie se va ajunge și prin interpretarea literală a textului de lege, care vorbește despre „perioada în care titularul era cercetat”, ceea ce presupune că, în cadrul urmării penale, persoana respectivă a dobândit o calitate. În caz contrar, textul s-ar fi referit la cercetarea faptei, caz în care anularea permisului de conducere s-ar fi putut dispune și atunci când urmărirea penală a fost începută *in rem*.

47. Potrivit *punctului de vedere formulat de Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*, în sensul art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, calitatea de persoană cercetată trebuie să se raporteze la momentul în care a fost întocmit actul de sesizare, act de sesizare ce a condus la inițierea unui proces penal finalizat cu pronunțarea unei hotărâri definitive de condamnare față de persoana respectivă.

48. În argumentarea acestui punct de vedere au fost invocate deciziile Curții Constituționale: *nr. 280 din 8 mai 2014*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 464 din 25 iunie 2014, paragrafele 20 și 21; *nr. 891 din 15 decembrie 2020*,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 1 martie 2021, paragrafele 15-17, și *nr. 374 din 3 iunie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 5 octombrie 2021, paragrafele 12-15.

49. Față de hotărârile instanței de contencios constituțional invocate în cele de mai sus s-a concluzionat că măsura anulării permisului de conducere, chiar dacă este consecința condamnării pentru săvârșirea unor infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice, nu este o pedeapsă în sensul legii penale, ci o măsură tehnico-administrativă cu rol disuasiv. În consecință, notificarea acuzației penale către persoana acuzată și începerea urmăririi penale *in personam* reprezintă un moment procesual relevant doar în materia procesului penal, nu și în ceea ce privește aplicarea măsurii tehnico-administrative a anulării permisului de conducere.

50. Din punct de vedere istoric, ipoteza anulării permisului de conducere prevăzută de art. 114 alin. (1) lit. f) a fost introdusă în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 în anul 2007, când Codul de procedură penală, atunci în vigoare, nu conținea distincția dintre începerea urmăririi penale *in rem* și efectuarea în continuare a urmăririi penale, iar aspectele care vizează reperatele temporale ale obținerii permisului de conducere au rămas neschimbate și după intrarea în vigoare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

51. Această constatare justifică o concluzie în sensul că perioada în care titularul permisului este cercetat sau judecat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu implică, în viziunea acestei reglementări speciale, o corelare automată cu fazele procesului penal, așa cum sunt acestea reflectate de art. 3 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, care consacră principiul separării funcțiilor judiciare.

XII. Raportul asupra chestiunii de drept

52. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au propus admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.342/111/CA/2024-R, cu următoarea dezlegare a problemei de drept:

„În interpretarea dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înțelesul noțiunii de «cercetat» se referă doar la desfășurarea urmării penale *in personam*.”

XIII. Înalta Curte de Casație și Justiție**Asupra admisibilității sesizării**

53. Prealabil cercetării în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție va analiza dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în raport cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

54. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior rezultă că legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile — astfel cum au fost acestea decelate în jurisprudența instanței supreme dezvoltată pe marginea mecanismului procedural în discuție —,

condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv: existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată; chestiunea de drept să fie reală, veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu; chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să prezinte caracter de noutate; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

55. Procedând la analiza admisibilității sesizării, instanța supremă constată că sunt îndeplinite condițiile amintite.

56. Astfel, sesizarea a fost formulată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul Curții de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal investite în mod legal cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, conform art. 20 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

57. Cerința nestatuării anterioare de către Înalta Curte de Casație și Justiție este îndeplinită, în condițiile în care nu există dezlegări de principiu ale aceluiași chestiuni de drept sau ale unor chestiuni similare date de instanța supremă în cadrul acestei competențe specifice de asigurare a practicii unitare la nivelul tuturor instanțelor judecătorești din țară prin mecanismele reglementate de lege în acest scop — hotărârea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și recursul în interesul legii.

58. În ceea ce privește a treia condiție, se constată că problema de drept cu care a fost sesizată instanța supremă este esențială. Aceasta se situează într-o relație de dependență cu soluția ce ar putea fi dată recursului, câtă vreme prin calea de atac s-a criticat interpretarea dată art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 de către prima instanță, în sensul că sintagma „cercetat sau judecat” se referă la întreaga activitate desfășurată de organele judiciare începând cu momentul sesizării acestora cu privire la săvârșirea faptelor penale.

59. De asemenea, chestiunea de drept vizată de întrebare este reală, veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, în condițiile în care noțiunea de „cercetat” este vagă și nu conține o reglementare propriu-zisă. Astfel, se poate interpreta că o persoană este cercetată penal abia din momentul în care i se aduce la cunoștință dobândirea calității de suspect. Deopotrivă însă, în contextul lipsei de precizie a normei, dar și al momentului adoptării acesteia, corespondent vechii legislații procesual penale, care nu conținea formal distincția dintre începerea urmăririi penale *in rem* și efectuarea în continuare a urmăririi penale, se poate argumenta că noțiunea de „cercetat” include toate etapele urmăririi penale. Posibilitatea de interpretare diferită este confirmată și de punctele de vedere transmise de către instanțele și specialiștii consultați (*supra* 35-37 și 44-51).

60. Este îndeplinită și condiția noutății. Chiar dacă prevederile art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu sunt recent intrate în vigoare, jurisprudența se află într-un stadiu incipient, după cum rezultă din relațiile comunicate de către curțile de apel, fiind identificată o singură hotărâre judecătorească relevantă (*supra* 34).

61. În considerarea tuturor argumentelor expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că mecanismul reglementat de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă poate fi utilizat.

Asupra fondului sesizării

62. Soluționarea problemei de drept ce face obiectul prezentei cauze impune preliminar o succintă prezentare a cadrului legal aplicabil măsurii anulării permisului de conducere.

63. În acest sens se reține că dispozițiile art. 114 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează expres și limitativ cazurile în care se poate dispune măsura anulării permisului de conducere. Analizând toate aceste cazuri, se constată că măsura reprezintă, de principiu, consecința condamnării titularului său printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru fapte sau infracțiuni care se află în legătură de cauzalitate directă cu nerespectarea regimului circulației pe drumurile publice sau a altor norme legale.

64. Astfel, prin această hotărâre s-a constatat: fie săvârșirea unei infracțiuni care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, rezultat aflat în legătură de cauzalitate directă cu nerespectarea regulilor de circulație [lit. a)]; fie săvârșirea altor infracțiuni prevăzute la art. 334 alin. (2) și (4), art. 335 alin. (2), art. 336, art. 337, art. 338 alin. (1) și art. 339 alin. (2) și (4) din Codul penal [lit. b)]; fie instanța de judecată a pronunțat pedeapsa complementară a interdicției exercitării profesiei sau ocupației de conducător de vehicule, prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal [lit. d)]; fie permisul de conducere a fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice, atunci când acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru săvârșirea altor infracțiuni prevăzute la art. 334 alin. (2) și (4), art. 335 alin. (1) și (2), art. 336, 337, art. 338 alin. (1) și art. 339 alin. (2) și (4) din Codul penal [lit. f)].

65. În același timp se observă că, spre deosebire de cazurile prevăzute la lit. a), b) și d) ale art. 114 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care valorifică strict condiția existenței hotărârii definitive de condamnare pentru fapte sau infracțiuni care se află în legătură de cauzalitate directă cu nerespectarea regimului circulației pe drumurile publice sau a altor norme legale, cel conținut de norma de la lit. f) din același articol adaugă o cerință suplimentară, anume aceea ca permisul de conducere să fi fost obținut în perioada în care titularul era cercetat sau judecat în cadrul unui proces penal pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice.

66. Chestiunea de drept supusă analizei este relaționată cu această din urmă cerință și privește înțelesul sintagmei „cercetat”, în absența unei norme exprese care să o definească.

67. Soluționarea acesteia impune interpretarea art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin clarificarea înțelesului său, atât din perspectiva legislației în care este prevăzută, cât și a legăturilor acesteia cu materia conexă a procedurii penale.

68. Procedând la interpretarea literală a textului de lege, în primul rând se constată că norma face referire la „perioada în care titularul era cercetat (...) în cadrul unui proces penal” (*subl. ns.*) pentru săvârșirea unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice. Prin urmare, textul nu are în vedere simpla cercetare a împrejurărilor în care fapta a fost săvârșită, ci și ca această activitate să îl vizeze efectiv pe titularul permisului de conducere. Totodată, se constată că activitatea de cercetare este integrată procesului penal, astfel încât semnificația sa nu poate fi desprinsă de acest context, ci trebuie căutată prin raportare la normele care guvernează procesul penal.

69. Astfel, pentru a realiza corelația cu aceste din urmă norme, mai întâi trebuie menționat că dispozițiile art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au intrat în vigoare la data de 29.06.2007, așadar în perioada de activitate a Codului de procedură penală din 1968.

70. Sub imperiul acestuia, procesul penal începea cu faza de urmărire penală, declanșată prin rezoluția organului de urmărire penală atunci când existau date cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, astfel cum prevedea art. 228 alin. (1). Actele de cercetare penală se efectuau *in rem*, cu obiectivul de a se lămurii împrejurările în care s-a săvârșit fapta, iar, din momentul identificării autorului, și *in personam*, ocazie cu care acestuia îi era atribuită calitatea de învinuit, cu consecința aducerii la cunoștință a faptei pentru care este cercetat și a recunoașterii drepturilor procesuale, conform art. 6 alin. (3) din același cod.

71. *De lege lata*, reglementarea consacră un mecanism etapizat, clar curtat, chiar și în situațiile în care autorul faptei este indicat sau cunoscut încă din momentul sesizării. Conform art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală, urmărirea penală începe *in rem*, atunci când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, iar trecerea la faza *in personam* survine, potrivit art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală, doar atunci când există probe din care rezultă bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) din același cod în care acțiunea penală nu poate fi exercitată.

72. Astfel, chiar și în ipotezele în care existența unui făptuitor este cunoscută, cum ar fi în cazul infracțiunii de conducere fără permis, odată cu depistarea în trafic, atribuirea calității de suspect nu intervine automat ca urmare a declanșării cercetării penale, ci doar dacă aceasta conduce la strângerea și administrarea de probe care să permită bănuiala rezonabilă că făptuitorul a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală.

73. În egală măsură, trebuie reamintit că, după cum rezultă inclusiv din jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu, Decizia nr. 236 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 426 din 7 iunie 2016), desemnarea unei persoane ca suspect nu reprezintă o decizie de oportunitate, aflată la discreția organului de cercetare penală, ci o obligație procesuală precisă și determinată. Organul judiciar nu poate să amâne nejustificat momentul la care o persoană devine suspect, ci trebuie să procedeze de urgență la emiterea ordonanței, în momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală.

74. Se observă astfel că, în cazul ambelor reglementări procesual-penale prezentate, momentul în care făptuitorul devine cercetat în mod efectiv în cadrul procesului penal este acela al atribuirii calității procesuale (învinuit — sub vechiul cod, suspect — sub actualul cod), ocazie cu care devine titularul unor drepturi procesuale și este încunoștințat cu privire la faptă. Anterior acestuia, făptuitorul este complet străin de cadrul procesual al cercetării penale, astfel încât nu poate fi considerat „cercetat” nici în sensul avut în vedere de art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

75. Totodată, această interpretare a dispozițiilor legale corespunde și naturii măsurii administrative de anulare a permisului de conducere, asemănătoare, prin caracterul punitiv și descurajant, unei pedepse penale, după cum s-a reținut în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 21 septembrie 2006 în Cauza *Maszni împotriva României*, paragraful 66). În condițiile în care, în cazul prevăzut de art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, permisul de conducere este dobândit ulterior săvârșirii infracțiunii pentru care se dispune condamnarea, previzibilitatea măsurii de anulare poate fi garantată doar începând cu momentul în care titularului permisului de conducere i s-a adus la cunoștință în mod neechivoc că este subiect al cercetării penale. Doar din acest moment, cel cercetat poate prefigura implicațiile juridice ale eventualelor demersuri realizate pentru dobândirea permisului de conducere.

76. Este adevărat că, prin această interpretare, se conferă caracter legal dobândirii permisului de conducere în intervalul cuprins între data săvârșirii infracțiunii pentru care a intervenit condamnarea definitivă și cea a începerii urmăririi penale *in personam*. Această situație reprezintă însă, eventual, o lacună legislativă, ce nu poate fi suplinită pe cale interpretativă, ci doar prin intervenția legiuitorului pentru modificarea art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

77. Față de cele de mai sus, în conformitate cu prevederile art. 521 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că se impune admiterea sesizării și pronunțarea unei hotărâri prealabile în sensul că înțelesul noțiunii de „cercetat” la care face referire art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice se referă doar la desfășurarea urmăririi penale *in personam*.

78. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 3.342/111/CA/2024-R și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înțelesul noțiunii de „cercetat” se referă doar la desfășurarea urmăririi penale *in personam*.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 noiembrie 2025.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

LIA SAVONEA

Magistrat-asistent,
Elena-Mădălina Ivănescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2026 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 11% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	3.360	930	340
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.980		370
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.975		545
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	1.145		130
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.570		420
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	4.250		395
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.470		145

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2026 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)													
	Lunar							Anual*						
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	80	180	275	385	450	1.070	2.345	725	1.810	2.490	3.700	4.525	10.860	23.880
ExpertMO	135	330	495	660	815	1.945	4.275	1.285	3.195	4.400	6.400	7.985	19.160	42.140

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)													
	Lunar							Anual*						
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 10	Rețea 20	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	90	215	325	440	535	1.285	2.810	835	2.090	2.880	4.180	5.215	12.510	27.515
ExpertMO	160	395	595	825	985	2.345	5.145	1.555	3.885	5.340	7.800	9.705	23.280	51.210

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	160 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2026.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

